

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 22.11.2017
COM(2017) 677 final

2017/0305 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών
μελών**

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης προβλέπει ότι τα κράτη μέλη θεωρούν τις οικονομικές τους πολιτικές και την προώθηση της απασχόλησης θέματα κοινού ενδιαφέροντος και τις συντονίζουν στο πλαίσιο του Συμβουλίου. Προβλέπει ότι το Συμβούλιο υιοθετεί κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση (άρθρο 148) και προσδιορίζει ότι πρέπει να υπάρχει συνέπεια μεταξύ αυτών και των γενικών προσανατολισμών των οικονομικών πολιτικών (άρθρο 121).

Ενώ οι γενικοί προσανατολισμοί των οικονομικών πολιτικών παραμένουν σε ισχύ για απεριόριστο χρονικό διάστημα, οι κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση πρέπει να καταρτίζονται κάθε χρόνο. Οι κατευθυντήριες γραμμές εγκρίθηκαν για πρώτη φορά μαζί («ολοκληρωμένη δέσμη μέτρων») το 2010 για την υποστήριξη της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Οι ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές παρέμειναν αμετάβλητες μέχρι το 2014. Το 2015 εγκρίθηκαν αναθεωρημένες ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές. Οι κατευθυντήριες γραμμές καθορίζουν όχι μόνο το πλαίσιο για το πεδίο εφαρμογής και την κατεύθυνση του συντονισμού των πολιτικών των κρατών μελών, αλλά αποτελούν επίσης τη βάση για ειδικές ανά χώρα συστάσεις στους αντίστοιχους τομείς.

Οι ισχύουσες «ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές» υποστηρίζουν τη στρατηγική «Ευρώπη 2020» στο πλαίσιο της προσέγγισης για τη χάραξη οικονομικής πολιτικής, με βάση τις επενδύσεις, τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις και τη δημοσιονομική ευθύνη. Στο πλαίσιο αυτό, οι ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές συμβάλλουν στην επίτευξη μιας έξυπνης, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης, καθώς και στην υλοποίηση των στόχων του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου για τον συντονισμό της οικονομικής πολιτικής.

Οι κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών παρουσιάζονται με τη μορφή απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών - Μέρος II των ολοκληρωμένων κατευθυντήριων γραμμών. Οι αναθεωρημένες κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών έχουν τροποποιηθεί ώστε το περιεχόμενό τους να συμφωνεί με τις αρχές του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, όσον αφορά την ενίσχυση της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας και τη διαμόρφωση καλύτερων συνθηκών για επενδύσεις, τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την προώθηση της κοινωνικής συνοχής.

Οι «αναθεωρημένες κατευθυντήριες γραμμές» είναι οι εξής:

Κατευθυντήρια γραμμή 5: Τόνωση της ζήτησης εργασίας

Κατευθυντήρια γραμμή 6: Ενίσχυση της προσφοράς εργασίας: πρόσβαση στην απασχόληση, δεξιότητες και ικανότητες

Κατευθυντήρια γραμμή 7: Βελτίωση της λειτουργίας των αγορών εργασίας και αποτελεσματικότητα του κοινωνικού διαλόγου

Κατευθυντήρια γραμμή 8: Προαγωγή των ίσων ευκαιριών για όλους, προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 148 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Απασχόλησης,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Τα κράτη μέλη και η Ένωση πρέπει να εργαστούν για την ανάπτυξη συντονισμένης στρατηγικής για την απασχόληση, και ιδίως για την προώθηση ειδικευμένου, εκπαιδευμένου και ευπροσάρμοστου εργατικού δυναμικού και αγορών εργασίας ανταποκρινόμενων στις εξελίξεις της οικονομίας, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της πλήρους απασχόλησης και της κοινωνικής προόδου που προβλέπονται στο άρθρο 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Λαμβανομένων υπόψη των εθνικών πρακτικών όσον αφορά τις ευθύνες για τη διαχείριση και το εργατικό δυναμικό, τα κράτη μέλη πρέπει να θεωρούν την προώθηση της απασχόλησης θέμα κοινού ενδιαφέροντος και να συντονίζουν τη σχετική τους δράση στα πλαίσια του Συμβουλίου.
- (2) Η Ένωση πρέπει να καταπολεμά τον κοινωνικό αποκλεισμό και τις διακρίσεις και να προωθεί την κοινωνική δικαιοσύνη και προστασία, όπως και την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών. Κατά τον καθορισμό και την εφαρμογή των πολιτικών και δράσεων της, η Ένωση πρέπει να συνεκτιμά τις απαιτήσεις που σχετίζονται με την προαγωγή υψηλού επιπέδου απασχόλησης, τη διασφάλιση επαρκούς κοινωνικής προστασίας, την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, καθώς και με ένα υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης και κατάρτισης.
- (3) Σύμφωνα με την Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), η Ένωση έχει αναπτύξει και εφαρμόσει μέσα συντονισμού πολιτικών για τη δημοσιονομική, τη μακροοικονομική και τη διαρθρωτική πολιτική. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών αποτελούν μέρος αυτών των μηχανισμών, μαζί με τους γενικούς προσανατολισμούς των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών και της Ένωσης, όπως παρατίθενται στη

σύσταση (ΕΕ) 2015/1184 του Συμβουλίου, αποτελούν τις ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Καθοδηγούν την υλοποίηση της πολιτικής στο επίπεδο των κρατών μελών και της Ένωσης, αντικατοπτρίζοντας την αλληλεξάρτησή μεταξύ των κρατών μελών. Οι αντίστοιχες συντονισμένες εθνικές και ευρωπαϊκές πολιτικές και μεταρρυθμίσεις δημιουργούν από κοινού ένα κατάλληλο συνολικό μείγμα οικονομικών και κοινωνικών πολιτικών το οποίο θα πρέπει να επιτύχει θετικά δευτερογενή αποτελέσματα.

- (4) Οι κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης συνάδουν με το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης, την ισχύουσα νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις διάφορες πρωτοβουλίες της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της σύστασης του Συμβουλίου για τη θέσπιση εγγυήσεων για τη νεολαία¹, τη σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την ένταξη των μακροχρόνια ανέργων στην αγορά εργασίας², τη σύσταση του Συμβουλίου για διαδρομές αναβάθμισης των δεξιοτήτων³ και την πρόταση σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο για ποιοτικά και αποτελεσματικά προγράμματα μαθητείας⁴.
- (5) Το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο συγκεντρώνει τα διάφορα μέσα σε ένα γενικό πλαίσιο με στόχο την ολοκληρωμένη πολυμερή εποπτεία των οικονομικών, δημοσιονομικών, κοινωνικών πολιτικών και πολιτικών απασχόλησης και αποσκοπεί στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν την απασχόληση, την εκπαίδευση και τη μείωση της φτώχειας, ως περιλαμβάνονται στην απόφαση 2010/707/ΕΕ του Συμβουλίου⁵. Από το 2015, το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο ενισχύεται συνεχώς και εξορθολογίζεται, ιδίως για να επικεντρωθεί περισσότερο στην απασχόληση και τα κοινωνικά θέματα και να διευκολύνει τον διάλογο με τα κράτη μέλη, τους κοινωνικούς εταίρους και τους εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών.
- (6) Η ανάκαμψη της Ευρωπαϊκής Ένωσης από την οικονομική κρίση ενισχύει μεν τις θετικές τάσεις της αγοράς εργασίας, αλλά εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές προκλήσεις και διαφορές στις οικονομικές και κοινωνικές επιδόσεις μεταξύ και εντός των κρατών μελών. Η κρίση κατέδειξε τη στενή αλληλεξάρτηση των οικονομιών των κρατών μελών και των αγορών εργασίας. Η πρόοδος της Ένωσης προς ένα καθεστώς έξυπνης, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης και δημιουργίας θέσεων εργασίας είναι η βασική πρόκληση που αντιμετωπίζουμε σήμερα. Η πρόκληση αυτή απαιτεί συντονισμένη, φιλόδοξη και αποτελεσματική δράση πολιτικής, σε ενωσιακό αλλά και σε εθνικό επίπεδο, σε συμμόρφωση με τη ΣΛΕΕ και την ενωσιακή νομοθεσία σχετικά με την οικονομική διακυβέρνηση. Με συνδυασμό μέτρων σχετικά την προσφορά και τη ζήτηση, η εν λόγω πολιτική δράση θα πρέπει να περιλαμβάνει προώθηση των επενδύσεων, ανανέωση της δέσμευσης για κατάλληλα προγραμματισμένες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που θα βελτιώσουν την παραγωγικότητα, τις επιδόσεις ως προς την ανάπτυξη, την κοινωνική συνοχή και την οικονομική ανθεκτικότητα απέναντι στις κρίσεις, καθώς και άσκηση δημοσιονομικής ευθύνης, λαμβανομένων παράλληλα υπόψη των επιπτώσεών τους στην απασχόληση και την κοινωνία.

¹ ΕΕ C 120 της 26.4.2013, σ. 1–6.

² ΕΕ C 67 της 20.2.2016, σ. 1–5.

³ ΕΕ C 484 της 24.12.2016, σ. 1–6.

⁴ COM/2017/0563 final - 2017/0244 (NLE).

⁵ ΕΕ L 308 της 24.11.2010, σ. 46–5.

- (7) Οι μεταρρυθμίσεις στην αγορά εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών μηχανισμών καθορισμού των μισθών, θα πρέπει να ακολουθούν τις εθνικές πρακτικές κοινωνικού διαλόγου και να παρέχουν την απαραίτητη ευκαιρία για μια ευρεία εξέταση των κοινωνικοοικονομικών θεμάτων, μεταξύ άλλων της βελτίωσης των πολιτικών ανταγωνιστικότητας, δημιουργίας θέσεων εργασίας, διά βίου μάθησης και κατάρτισης, καθώς και των πραγματικών εισοδημάτων.
- (8) Τα κράτη μέλη και η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει επίσης να αντιμετωπίσουν τις κοινωνικές συνέπειες της οικονομικής και χρηματοπιστωτικής κρίσης και να επιδιώξουν την οικοδόμηση μιας κοινωνίας χωρίς αποκλεισμούς, η οποία να παρέχει στους πολίτες τα μέσα να προβλέπουν και να διαχειρίζονται τις αλλαγές και στην οποία να μπορούν να συμμετέχουν ενεργά στην κοινωνική και οικονομική ζωή, όπως έχει τονίσει επίσης η Επιτροπή στη σύστασή της σχετικά με την ενεργητική ένταξη των ατόμων που είναι αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας⁶. Θα πρέπει να καταπολεμηθούν οι ανισότητες, να εξασφαλιστούν πρόσβαση και ευκαιρίες για όλους, και επίσης μείωση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού (συμπεριλαμβανομένων των παιδιών), κυρίως με τη διασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας των αγορών εργασίας και των συστημάτων κοινωνικής προστασίας και με την άρση των εμποδίων της συμμετοχής στην εκπαίδευση/κατάρτιση και στην αγορά εργασίας. Επειδή δημιουργούνται νέα οικονομικά και επιχειρηματικά μοντέλα στην ΕΕ, οι χώροι εργασίας, αλλάζουν επίσης οι σχέσεις εργασίας. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι νέες σχέσεις εργασίας διατηρούν και ενισχύουν το κοινωνικό πρότυπο της Ευρώπης.
- (9) Ύστερα από εκτενή και ευρεία δημόσια διαβούλευση, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή υπέγραψαν, στις 17 Νοεμβρίου 2017, μια διοργανική διακήρυξη για τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων⁷. Ο πυλώνας ορίζει 20 βασικές αρχές και δικαιωμάτων που έχουν σκοπό να στηρίξουν εύρυθμες αγορές εργασίας και συστήματα πρόνοιας. Οι υπηρεσίες αυτές διαρθρώνονται γύρω από τρεις κατηγορίες: ίσες ευκαιρίες και πρόσβαση στην αγορά εργασίας· δίκαιες συνθήκες εργασίας· και κοινωνική προστασία και κοινωνική ένταξη. Ο πυλώνας αποτελεί πλαίσιο αναφοράς για την παρακολούθηση των εργασιακών και κοινωνικών επιδόσεων των κρατών μελών, για την προώθηση των μεταρρυθμίσεων σε εθνικό επίπεδο και για την καθοδήγηση της ανανεωμένης διαδικασίας σύγκλισης σε όλη την Ευρώπη. Δεδομένης της σημασίας που έχουν οι εν λόγω αρχές για τον συντονισμό των διαρθρωτικών πολιτικών, οι κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση έχουν ευθυγραμμιστεί με τις αρχές του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων.
- (10) Για την παρακολούθηση της εφαρμογής και της προόδου του πυλώνα, ο ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων συνοδεύεται από πίνακα αποτελεσμάτων. Με τον πίνακα αποτελεσμάτων παρακολουθούνται οι τάσεις και οι επιδόσεις σε όλες τις χώρες της ΕΕ και αξιολογείται η πρόοδος όσον αφορά την ενίσχυση της κοινωνικοοικονομικής σύγκλισης. Η σχετική ανάλυση θα τροφοδοτείται στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο για τον συντονισμό της οικονομικής πολιτικής.
- (11) Οι ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές θα πρέπει να αποτελέσουν τη βάση για όλες τις ειδικές κατά χώρα συστάσεις που ενδέχεται να απευθύνει το Συμβούλιο στα κράτη μέλη. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να κάνουν πλήρη χρήση του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου και άλλων ενωσιακών ταμείων για την προαγωγή της απασχόλησης, της κοινωνικής ένταξης, της εκπαίδευσης και της δημόσιας διοίκησης.

⁶ COM/2008/0639 τελικό.

⁷ xxx

Αν και οι ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές απευθύνονται στα κράτη μέλη και στην Ένωση, θα πρέπει να εφαρμόζονται σε συνεργασία με όλες τις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές, με τη στενή σύμπραξη των κοινοβουλίων, καθώς και των κοινωνικών εταίρων και εκπροσώπων της κοινωνίας των πολιτών.

- (12) Η Επιτροπή Απασχόλησης και η Επιτροπή Κοινωνικής Προστασίας θα πρέπει να παρακολουθούν τον τρόπο υλοποίησης των σχετικών πολιτικών υπό το πρίσμα των κατευθυντηρίων γραμμών για τις πολιτικές απασχόλησης, σε εκπλήρωση των οικείων και βασισμένων στη Συνθήκη εντολών τους. Αυτές οι επιτροπές και άλλα προπαρασκευαστικά όργανα του Συμβουλίου που ασχολούνται με το συντονισμό των οικονομικών και κοινωνικών πολιτικών θα πρέπει να συνεργάζονται στενά,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Εγκρίνονται οι κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών που παρατίθενται στο παράρτημα. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές αποτελούν μέρος των «ολοκληρωμένων κατευθυντηρίων γραμμών Ευρώπη 2020».

Άρθρο 2

Οι κατευθυντήριες γραμμές του παραρτήματος λαμβάνονται υπόψη στις πολιτικές απασχόλησης και στα προγράμματα μεταρρυθμίσεων των κρατών μελών επί των οποίων θα υποβληθεί έκθεση σύμφωνα με το άρθρο 148 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*